

Az eddigiek alapján idén nem sok jóra számíthatunk. De azért tartsuk észben, hogy a 21. században vagyunk, ma már szegénységnek nem az éhhalál számít, mint alig 150-200 éve, és minket személyesen háború vagy járvány sem valószínű, hogy érni fog.

Közel-Kelet, menekültek, migránsok, EU

Nem valószínű, hogy Irak, Szíria és Yemen idén békét élvezhessen, úgyhogy lesznek még menekültek. A mélyszegénység és az észak-afrikai terrormerényletek se hagynak majd alább, sőt, könnyen lehet, hogy több is lesz, úgyhogy ha az EU kemény áron ki is egyezne a törökökkel, akik már most akarnak zsarolni a menekültek átengedésével, a Földközi-tengeren még valószínűleg sokan próbálnak meg majd átjutni az általuk remélt földi Paradicsomba. Hogy ezzel az EU meg tud-e birkózni, még kiderül.

Eddig az a trend, hogy a populista politikusok mindenhol az Unió és a menekültek ellen tudják hergelni a szavazókat, de az már nem biztos, hogy a feldühödött tömegek majd pont ezekre a politikusokra szavaznak. Hogy majd a tagállamok képesek lesznek-e meghozni a racionális döntést, és szorosan, hatékonyan működnek együtt, vagy felülkerekednek a szétziláló hangok, az kiderül.

Amerika

Az elnökjelöltek már mintha öröktől fogva ömlöttek volna az amerikai médiából, és ahogy közeledünk november negyedikéhez, csak egyre többet fogunk hallani róluk. Ez a része unalmas lesz. Bárki is nyerje a választásokat, Amerika marad a világ vezető hatalma gazdaságilag, katonailag, tudományos és popkulturális szempontból is. Ekkora előnyt lehetetlen leküzdeni vagy elveszteni szűk egy esztendő alatt. És az amerikaiak se terveznek ilyesmit. Sőt, míg mi néptelenedünk, az Egyesült Államok népessége tovább gyarapszik. Összehasonlításképp már jóval több, mint kétszer akkora a lélekszám mint az oroszoké (320 millió a 143 millióval szemben).

A gazdaság viszont gyengén indult idén. A tőzsde rég nem látott mélypontokat ért el, és egyesek szerint olyan lesz a pénzügyi év, amilyen a január. Reméljük, nem lesz így. Minden esetre az amerikai munkanélküliség tovább csökken, az európai meg stagnálni vagy akár nőni is fog, többek között a túlszabályozott munkaerőpiac miatt.

Oroszország

Oroszország a környék fenegyerekének képzei magát, magyar körökben is egyre népszerűbb, főleg a jobboldalon (hol van már az orbáni „ruszkik haza“?).

Pedig ma sem érdekli a medvét egyéb, mint a saját érdekei és hatalma. Egyébként a közhiedelemmel (értsd: hatékony propaganda) ellentétben Szíriában is azért van ma gond, mert az arab tavasz idején Oroszország folyton megvétőzta a katonai beavatkozást – a repülést tiltották volna be –, így sokáig elhúzódott a konfliktus, és zavartalanul átszivároghattak Irakból a fegyverek.

Végül úgy elmérgesedett a helyzet, ahogyan mi megismertük a hírekből Szíriát... Ezt persze szokás elfelejteni, és helyette a Nyugatra és régebbi beavatkozásaira mutogatni. Hatásos dolog az orosz propaganda, van tapasztalatuk a régi (szovjet) szakembereknek.

A hangosan bejelentett szíriai beavatkozás, ahol a muszkovita gépek férfiasan az ellenségtől sok száz kilométerre bombáznak, lehetőséget ad a kelet-ukrajnai bukást csendben elhagyni, hogy legalább Európa keleti határán valamiféle béke legyen. Ha egyáltalán békén hagyja az ukránokat Putyin.

Ugyanis a kereskedelmi szankciók, de legfőképpen a mélyrepülést elszenvedő olajár olyan kárt okoz az orosz gazdaságnak, ami akár lázongásokhoz is vezethet – és pontosan ezért ilyen hangosak az oroszok, kell az otthoniaknak a hazafias műsor, ami eltereli a figyelmet arról, hogy kevesebb a fizetés, késik a nyugdíj, rossz az egészségügyi ellátás. Ismerős, nem? Romániában ezt úgy ismerjük, mint a magyar kártya.

Csak hogy az emberek annyira nem ostobák, amikor hiányzik az asztalról a kenyér, azt bizony nem lehet nem észrevenni. Képzelnék csak el, hogy egész Oroszország gazdasága nagyjából

akkora, mint Olaszországé, vagy az „alig” negyvenmillió lakosú Kalifornia államé – legalábbis a szankciók előtt még megvolt akkora. És ezt az egészet a száz dollár hordónkénti olajából pénzelték, ma meg egy hordó olaj a harmincat sem éri el, és kevesebb hordót is vesznek a világpiacon, miközben nem csökken a termelés.

Úgyhogy egyelőre nem tudhatjuk, mit tesznek az orosz vezetők – vagy esetleg velük mit tesz a nép... Nem valószínű, hogy már idén lenne látványos fejlemény. Hacsak nem rohannak le egy kicsi és gyenge államot, például Ukrajna maradékát vagy a Moldáv Köztársaságot.

Kína

Kína marad a második legnagyobb világhatalom. De úgy néz ki, hogy az irigylésre méltó gazdasági csoda lelassult. Régebb a növekedést kétjegyű számokban mérték, ma már nem – persze említsük meg, hogy ez a számjáték becsapós, amint azt a magyarországi vezetőség is nagyon jól tudja. Azaz pici gazdaságnál a nagy százaléknövekedés pénzben kifejezve még mindig kicsi – ezért a legszegényebb országok szoktak a legnagyobb GDP-növekedéssel büszkélkedni. Amerika, Kína vagy Németország méretű gazdaság esetében pedig az egy-két százalék rengeteg vagyonnövekedést jelent.

De ezt figyelembe véve is még mindig sokat lassult a kínai gazdasági növekedés, és a The Economist gazdasági hetilap szerint akár az is lehet, hogy már most is kozmetikázott számokat kapunk a kínai kormánytól. Magyarul: nagyobb lehet a baj, mint gondolnánk, ugyanis az utóbbi évtized jó és rossz időiben a világ gazdaságát Kína húzta. De ha már ő is lelassul, akkor még kellemetlenebb lehet a gazdasági helyzet, mint eddig.

Társadalmilag is várhatóak változások: Kínában rengeteget nőtt a középosztály, ők pedig további jobb életet és szélesebb körű jogokat szeretnének maguknak és a gyermekeiknek. Kérdés, hogy a rezsim enged a gyeplőn vagy szorít, és hogy majd a nép hogyan tűr.

Ugyanakkor a kínai társadalom tovább öregszik töretlenül. Igaz, hogy az egykézési törvényt módosították, de annak csak húsz év múlva érződik az eredménye, hiszen a csecsemők még nem szerepelnek a munkaerőpiacon. Fontos megemlíteni, hogy csak azért, mert szabad, még nem fognak több gyermeket vállalni a családok. Ma Kínában az a divat, mint Kalotaszegen nem is olyan rég, hogy inkább egyet, de annak aztán megadnak mindent

Tehát érdekes évünk lesz, és ki tudja, milyen előre nem látott meglepetések ütnek be majd. De bármi is történjék, bármilyen hangos is legyen a média, ne feledjük, hogy összességében nézve még mindig sokkal jobb időket élünk, mint eddig az emberiség bármikor. Persze így panaszkodni is több idő marad, de nem lennénk boldogabbak, ha inkább a jó dolgokra figyelnénk? Ha meggondoljuk, a híreknek csak nagyon kis része az, ami érint minket. Örüljünk inkább a tavasznak.